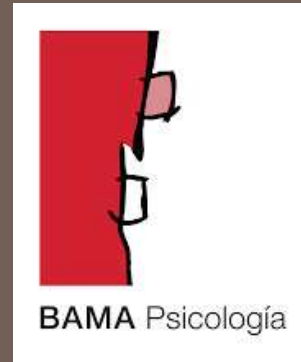

ASPECTES PSICOLÒGICS DELS MODELS DE GUARDA

Elena Garrido Gaitán
Psicóloga Perit Forense

elena@bama-psicologia.es

QUÈ ÉS UN/A PÈRIT DE FAMILIA?

“La infància té les seves pròpies formes de veure, pensar i sentir; no hi ha res més insensat que pretendre substituir-les per les nostres.”

Jean Jacques Rousseau (1712-1778) Filòsof francès.

Què ha d'acreditar un/a pèrit?

No formalment

- Professió vocacional
- Capacitat per fer valer la opinió dels menors a nivell tècnic
- Capacitat per poder explicar elements psicològics dels progenitors o familiars
- Capacitat per poder ratificar-se judicialment

Formalment

- Llicenciatura / Grau en Psicologia
- Acreditació en Expertesa en Psicologia Forense per Col·legi Oficial de Psicòlegs
- Que tingui formació en diferents àmbits pericials (Master en Penal, Família, Civil, etc.

Sospiti del seu pèrit si...

- Li dona la raó en tot
- Algun cop no li ha negat que portaria un cas (o li ha posat impediments)
- Promet que valorarà al menor en una sessió
- Parla estrany i no se'l entén (massa tècnic)
- No li sol·licita cap documentació
- No desitja parlar amb l'altre progenitor
- No li cal parlar amb les progenitors per valorar al menor
- Canvia les conclusions de l'informe a demanda seva

CONVERSES ENTRE PÈRITS I ADVOCATS/DES

○ Aquesta pericial no és gaire vàlida... és de part

- SATAF, SAT
- Temps de les valoracions
- Risc de pèrdua de llicència

○ **No arribem, no arribem, no arribem...**

- Si, si que arribem, però les presses mai son amigues de les valoracions pericials
- Temporalitats
  - Abans de la demanda
  - Com a constesta a la demanda
  - Durant el procès
  - Justificació de recurs (2ª instància)

- Pericial prèvia a la demanda (per incloure-la documentalment)
  - ✓ Caldrà parlar amb l'altra part (*)
  - ✓ Es pot fer ben feta (amb temps)
  - ✓ És ampliable durant el procés legal

- Pericial com a contesta a la demanda o durant procediment
  - ✓ Caldrà parlar amb l'altra part (*)
  - ✓ És millor anunciar la contrapericial motivadament i fer-la bé que no amb pressa
  - ✓ Hi ha un temps per poder fer-ho bé (ja siguin mesures provisionals o judici definitiu)
  - ✓ Presentar-la cinc dies abans, no sorpreses

○ I si presentem la pericial amb tant de temps que l'altra part fa una contrapericial?

- Un pèrit no pot repetir proves
- Un pèrit no pot revalorar a un menor que acaba de ser valorat
- Si ho fa, es pot fer una anàlisi documental i defensar cada pericial a la vista
- A vista oral dona igual qui l'ha fet primer...
- Els darrers judicis han resultat més enriquidors amb contrapericial

○ I si l'altre progenitor es nega a la valoració pericial?

- ✓ Com a pèrits el nostre col·legi (i el sentit comú) ens obliga a citar a l'altre part per informar-la de la valoració del menor
- ✓ El progenitor no pot negar-se a la mateixa, però sí té dret saber de la existència de la mateixa i a triar si vol ser-ne partícip.

○ **Quan s'ha de trucar a l'altre progenitor?**

- Sempre que no hi hagi risc per la integritat del menor aquesta revelació (ho justificarà el perit)
- Abans o després de veure al menor? Depèn
  - Si es vol valorar un discurs manipulatiu o una modificació d'idees en el menor, després.
  - Si es vol valorar un discurs “normalitzat” de família, abans.

○ I si vull canviar quelcom del teu informe?

- No hi ha cap problema, sempre que sigui
  - ✓ amb la idea de fer-ho més comprensiu o que quelcom no quedi clar
  - ✓ Per incidir d'alguna forma en alguna idea o concepte
- Cap pèrit hauria de modificar les conclusions si no es per fer-les més clarificadores.

○ Que feu amb els nens i nenes a les visites?

- Presa de contacte
- Conversa paral·lela per acomodar al /la menor
- Esperar a que el propi menor parli de temes de família... Explorar
- Decisió de quines proves passar i quantes visites més caldran

QUÈ POT FER EL/LA
SEU/SEVA PÈRIT PER VOSTÈ

- Anàlisi documental
- Assessorament en la creació de preguntes
- Assesosorament en plans de parentalitat contenciosos i no contenciosos
- Pre-anàlisi de clients
- Contrapericilas
- Valoració de capacitats parentals
- Pericials complertes de família

MITES SOBRE ELS MENORS I LES PERICIALS

“He arribat per fí a allò que volia ésser de gran: Un nen”.

Joseph Heller (1923-1999) Escriitor nordamericà.

HE DECIDIDO ENFRENTAR
LA REALIDAD, ASÍ QUE
APENAS SE PONGA LINDA
ME AVISAN

- Com que no parlen, es que no se'n assabenten
- No perceben la realitat
- S'adapten ràpid als canvis
- No té cap problema, sinó li diria al pare/mare
- No té cap problema, el seu rendiment escolar no ha baixat
- Amb el temps, ni se'n recordarà
- Cal explicar-li les coses a mesura que les demani

METODOLOGIA ÒPTIMA A NIVELL PERICIAL

***“Aquests son els meus principis.
Si no li agraden, en tinc d’altres”.***

Groucho Marx. Humorista

Pels menors

- 2-4 entrevistes
- Selecció de proves projectives
  - Dibuix de la família
  - HTP
  - Dibuix de la persona
  - Test Pota Negra
  - CAT

- Selecció de proves psicomètriques (tests)
  - En funció edat (existeixen des dels 4 anys)
  - Vigilem amb els que responen els pares (BASC)
  - Habituals
    - TAMAI
    - CPQ /EPQ
    - BASC (Autoinforme)

- Anàlisi documental del menor i coordinacions (si cal)
  - Centre escolar
  - Pediatria
  - Altres centre de psicologia, etc.

- Visita domiciliària?

- Validesa d'uns 6 mesos

Pels pares

- 1-2 entrevistes per progenitor
- Selecció de proves psicomètriques (tests)
  - Habituals
    - CUIDA
    - 16PF
    - MCMI-III

DONCS... QUIN ÉS L'ESTIL DE
GUARDA MÉS CONVENIENT?

Qui ha d'ostentar la guarda?

- Aquell que hagi sigut figura referent del menor tradicionalment
- Aquell que les condicions laborals, familiars i socials li permetin donar suport a la quotidianitat del menor
- Aquell que el menor ubici pericialment (emocional i psicològicament) com a figura principal

Quin règim és el més òptim?

- Ampli
- Amb pernoctes en funció de l'edat
  - Fins els 3 anys no és aconsellable compartida però sí règim ampli
  - Pernoctes fora del domicili custodi a partir dels 2-3 anys
- Que el menor percebi certa flexibilitat en funció de les necessitats

Debat sobre la compartida en contenciosos

- NO Pis Niu
- NO Compartida per setmanes o quinzenalment
- NO Règim tradicional (c/s alterns i un dia intersetmanal)

Valoracions negatives al sol·licitar-la

- Ara puc demanar-la, ja estic estable.
- Drets del pare / drets de la mare
- Els drets com a progenitor no te'ls pot gestionar l'altre
- Motivacions econòmiques

Debat sobre la separació entre germans

- No es separen germans biològics
- Qüestionament al separar família adquirida si el menor valorat es el petit
- Qüestionament al separar família adquirida si els menors ja tenen vincle (independent edat)

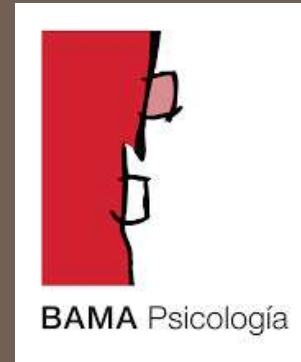
Ara ja no parlem de SAP?

- Ja no es l'argument principal en la sol·licitació de modificacions de mesures
- Els “fills del SAP” ja son adolescents... i un dia parlaran
- Continuent havent-hi discursos manipulatius?

Valoració final

- Una valoració pericial ha d'ajudar a comprendre al sistema judicial un estil de vida que serà amb el que el menor convisqui durant molt de temps, i ha de ser compatible amb el seu procès d'adaptació a la separació dels seus pares

ASPECTES PSICOLÒGICS DELS MODELS DE GUARDA

Elena Garrido Gaitán
Psicóloga Perit Forense
elena@bama-psicologia.es
